

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE
Knižné kovanie na väzbách z fondu benediktinskej knižnice v Broumově.
Vývoj a použitie na knižnej väzbe, problematika konzervovania a
reštaurovania.
BcA. Marianny Glušťikové

Studentka Marianna Glušťiková se ve své diplomové práci věnuje komplexní problematice kovových prvků ze sbírek knižních vazeb benediktinské knihovny v Broumově. Práci rozdělila do dvou hlavních oddílů, kterými je teoretická a následně i praktická část.

V první teoretické části se věnuje historii kovů, jejich struktuře, nejčastěji používaným materiálům, jejich vlastnostem a poškozením. Dále pak konzervaci, restaurování a terminologii kovových prvků knižních vazeb. V této teoretické části práce studentka zdařile shrnuje poznatky dostupné české i zahraniční literatury, které přehledně dělí do jednotlivých kapitol a podkapitol.

Druhá a obsáhlejší část práce se zaměřuje zejména na průzkum knižního kování konkrétního knižního fondu z benediktinské knihovny v Broumově. Studentka se zde věnuje podrobnému popisu samotné knihovny a podmínek uložení knižních vazeb. Dále pak přehledně rozděluje jednotlivé knižní vazby a jejich kovové prvky s ohledem na dobu jejich vzniku a typů jednotlivých kování. Detailní práce Marianny Glušťikové při průzkumu 1214 kusů knižních vazeb mapuje nejen typologii jednotlivých prvků, ale i typy jejich poškození. Vše je doplněno i kvalitní fotografickou dokumentací.

Součástí praktické části práce je i restaurování kovových prvků, kde byly použity modelové vzorky mosazných a ocelových materiálů, které byly v historii knižního kování nejčastěji používány. V průzkumu jsou následně srovnávány metody čištění, jejich stabilizace a následná konzervace. Vše je pak doplněno i o mikroskopické snímky, které mají dokazovat účinnost jednotlivých zkoumaných postupů.

V textové příloze se studentka věnuje výsledkům jednotlivých měření, mapování druhů poškození konkrétních kovových prvků s doporučením postupu jejich ošetření. V této části práce jsou uvedeny i velmi podrobné zprávy z materiálového průzkumu.

Celkově je diplomová práce BcA. Marianny Glušťíkové ucelená a logicky řazená v jednotlivých kapitolách. Teoretická část je příkladným zpracováním literatury (viz hodnocení výše). Praktická část je zpracována detailně s ohledem na níže položené dotazy k této části práce.

Poznámky a dotazy:

1. Při jinak velmi detailním popisu kovových prvků o výrobě kování, doporučuji zmínit ražbu pásových dekorů, které byly následně vysekávány a zpracovány do jednotlivých dílů kování (např. XII A1, IIA7, ... atd. na str. 55).
2. V kapitole 7.3.1.2. a v kapitole 7.3.2.2. **Fixace spony** chybí zmínka o připájení fixačního štítku k tělu sponu, které spojuje řemínek s tělem spony. Dle výsledku průzkumu studentky je zmiňován příklad pouze přinýtování nebo zdvojení plechu. Velmi časté však v období gotiky a renesance (zřítka i baroka) bylo i připájení vrchního dílu fixačního štítku. Nebyl tedy použit tento způsob fixace ve zkoumaném knižním fondu?
3. Studentka na str. 77 uvádí na fotografii (obr. 48) sponu háčkovou s kolíčkovou záchytkou, kterou řadí do období tzv. baroka. Dle mého úsudku však patří k typickým ukázkám z období vrcholné renesance.
Pozn. Kovové prvky se velmi často vyráběly daleko dříve, než se aplikovaly na knižní vazby. Což správně studentka dokládá na příkladu nárožnic v kapitole 7.3.3 na str. 88, kde tuto skutečnost uvádí.
4. V kapitole 8.4 **Výsledky a diskuze** k hlavní kapitole 8 **Restaurování kovových prvků** jsou shrnuty výsledky zkoumání čištění slitin mědi a ocele. Zde doporučuji uvést příklad techniky čištění kování přímo na knižních vazbách s ohledem na zachování jejich původních patin.

Navržené hodnocení: **výborně – (1,5)**

MgA. Karina Černá Sojková